

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/43/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1102899996
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1102899996.5

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Marta Todeková, so sídlom Nemocničná 1, Dolný Kubín, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s., v konkurze, ul. prof. Sáru 5, Banská Bystrica, IČO: 36 039 187, zast. JUDr. Ivanom Petrovičom, advokátom Advokátska kancelária, Lesnícka 16, Bratislava, proti odporcom: 1/ Slovenská republika- Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, Bratislava, 2/ Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, Bratislava, o náhradu škody 265 304 886,14 Eur s prísl., na odvolanie DRUKOS, a.s. so sídlom v Banskej Bystrici, prof. Sáru 5, IČO: 36 039 187 proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 2. apríla 2012 č.k. 10C 18/2002-183 takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie spoločnosti DRUKOS, a.s., v konkurze, prof. Sáru 5, Banská Bystrica, IČO: 36 039 187 o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 2. apríla 2012 č.k. 10C 18/2002-183 zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcov 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne náhrady škody vo výške 265 304 886,14 Eur s prísl. a odporcom 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov konania. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že vláda SR schválila návrh koncepcie privatizácie bánk s majetkovou účasťou Fondu národného majetku Slovenskej republiky, ktorým uznesením bolo uložené ministerke financií v spolupráci a ministerkou pre správu a privatizáciu národného majetku a prezidentom prezídia Fondu národného majetku SR vytvoriť riadiacu skupinu pre privatizáciu podielov VÚB, a.s. a Slovenskej sporiteľne, a.s. založenú so zástupcov Ministerstva financií SR, Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR, Fondu národného majetku SR a Národnej banky Slovenska do 15.6.1999, keďže z návrhu koncepcie privatizácie bánk s majetkovou účasťou vyplývala potreba privatizácie časti akcií bánk, vychádzajúca z objektívnej skutočnosti, že banky už neboli schopné bez výrazného kapitálového posilnenia a reštrukturalizácie úverového portfólia plniť základné funkcie v podmienkach slovenskej ekonomiky. Pre zvýšenie kvality činnosti Slovenskej sporiteľne, a.s. bolo prijaté rozhodnutie o jej čiastočnej privatizácii zahraničným akcionárom pri zachovaní majoritného podielu Fondu národného majetku SR a zvýšenie jej základného imania. Z uznesenia vlády č. 93 zo dňa 16.2.2000 zistil, že vláda SR schválila návrh koncepcie privatizácie bánk s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR s tým, že vybrané banky, medzi ktoré patria aj Slovenská sporiteľňa, a.s. mali byť privatizované zahraničným strategickým investorom za podmienok schváleného návrhu aktualizácie koncepcie privatizácie bánk s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v rámci privatizácie Slovenskej sporiteľne, a.s. už dňa 11.1..2001 bola uzavretá zmluva o kúpe 87,18% jej akcií medzi Fondom národného majetku SR ako predávajúcim a Slovenskou republikou, zastúpenou Ministerstvom financií SR ako akcionárom a Erste bank Österreichischen Sparkassen AG ako kupujúcim. Mal tiež preukázané, že na základe žaloby navrhovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva financií SR zo dňa 30.11.2001 č. 1148/2001-115-inf., ktorým nebolo vyhovené jeho žiadosti zo dňa 19.11.2001 o sprístupnenie informácií

-predložení listín obsahom ktorých bol predaj majetkovej účasti štátu SLSP a na zrušenie rozhodnutia ministerky financií SR č. 1148/2001-115 -inf. zo dňa 3.1.2002 v znení opravy zo dňa 8.1.2002 boli tieto predmetné rozhodnutia Najvyšším súdom SR zrušené rozsudkom č.k. 6SŽ 19/2002-45 zo dňa 31.7.2002 a že odporca 2/ po zrušení predmetných rozhodnutí vydal opäť rozhodnutie č. 1019/2002-115-inf. dňa 26.9.2002, ktorým žiadosti navrhovateľa opätovne nevyhovel a predmetné rozhodnutie bolo zrušené ministrom s opätovné rozhodnutie odporcu 2/ č. 1019/2002-115-inf. zo dňa 21.11.2002, ktorým žiadosti navrhovateľa nebolo vyhovené, nadobudlo právoplatnosť, nakoľko nebolo napadnuté žalobou v správnom konaní. Vychádzal z ustanovení § 1 ods. 1, § 3, § 4 ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a dospel k záveru, že voči štátu, a to Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom financií SR nie je možné si nárok na náhradu škody uplatniť podľa ust. § 415 Obč. zák., keď porušenie prevenčnej povinnosti nie je predpokladom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb. v znení neskorších predpisov, pretože tým je jedine nesprávny úradný postup resp. zrušenie nezákonného rozhodnutia (čo v danom prípade nenastalo v súvislosti s uplatneným nárokom) a porušenie ust. § 415 Obč. zák. zakladá jedine všeobecnú zodpovednosť podľa ust. § 420 Obč. zák., ktorá je vylúčená vo vzťahu k štátu (odporcu 1/) práve pre osobitnú úpravu zákonom č. 58/1969 Zb., ktorý bol platný a účinný v rozhodnom období. Vyslovil, že v danom prípade nie je možné posudzovať zodpovednosť štátu (odporcu 1/) podľa ust. § 420 Obč. zák., nakoľko na prejednávajúcu vec sa vzťahuje zákon č. 58/1969 ZB, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom lex specialis. Poukázal na to, že súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou nároku účastníkom konania, preto sa v konaní oboznámil aj s rozsudkom Najvyššieho súdu SR, ktorým boli zrušené rozhodnutia odporcu 2/, ktorými zamietol žiadosť navrhovateľa o poskytnutie informačného memoranda o privatizácii Slovenskej sporiteľne, a.s., ako aj listinných dôkazov požadovaných navrhovateľom v zmysle výzvy zo dňa 19.11.2001, avšak zmluva o kúpe akcií Slovenskej sporiteľne, a.s. bola uzatvorená medzi Fondom národného majetku SR ako predávajúcim a Slovenskou republikou, zastúpenou Ministerstvom financií SR ako akcionárom a Erste Bank Osterreichischen Sparkassen AG ako kupujúcim už dňa 11.1.2001. Konanie odporcu 1/ nevyhodnotil ani ako nesprávny úradný postup, nakoľko navrhovateľ by nemohol byť vyhodnotený ako úspešný uchádzač v privatizácii bánk z dôvodu, že vláda SR na základe listinných dôkazov rozhodla o privatizácii bánk s majetkovou účasťou štátu tak, že prvoradou podmienkou bolo, že uchádzačom o privatizáciu bánk s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR mal byť zahraničný strategický investor so skúsenosťami v bankovom sektore a navrhovateľ a občianske združenie Vaša vlna privatizácie nie sú zahraničnými strategickými investormi, nevykonávali činnosť v bankovom sektore, teda nesplnili podmienku účasti na privatizácii bánk s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR. Taktiež zodpovednosť odporcu 2/ neposudzoval v zmysle ust. § 420 Obč. zák. a konštatoval, že tento konal v súlade s ustanoveniami zákona č. 92/1991 Zb., nakoľko v konaní navrhovateľ nepreukázal, že v súvislosti s privatizáciou Slovenskej sporiteľne, a.s. by ako správny orgán porušil svoju povinnosť, porušením ktorej by navrhovateľovi vznikol nárok na náhradu uplatnenej škody takto označený navrhovateľom nie je podľa neho pasívne legitimovaným subjektom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., v zmysle ktorého by bol pasívne legitimovaný len odporca 1/ za splnenia všetkých podmienok pre priznanie na náhradu škody, čo však v konaní navrhovateľ nepreukázal. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcom, úspešným v konaní, nepriznal z dôvodu, že si ich náhradu neuplatnili, nakoľko im trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie správca konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s., v konkurze a úpadca DRUKOS, a.s. v konkurze.

Správkyňa konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s. v konkurze v procesnom postavení navrhovateľa žiadala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie dôvodiac tým, že súd prvého stupňa nevyhovel žiadosti o sprístupnenie informácií -predloženie listín, obsahom ktorých bol predaj majetkovej účasti štátu v SLSP, výlučne z pohľadu znenia a výkladu schváleného uznesenia vlády, ktorým vláda Slovenskej republiky schválila návrh koncepcie privatizácie bánk s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR, čo hodnotil ako nesprávne a rozporné s Ústavou SR ako aj so zákonom č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu štátu na iné osoby. Práve posúdenie veci súdom prvého stupňa považoval za nedostatočné, nakoľko k stanoveniu podmienok v rámci uznesení vlády SR spôsobom obmedzujúcim ho v možnosti zúčastniť sa na samotnom súťažnom procese a realizovať tak jeho Ústavou SR garantované právo vlastníť, ako aj zákonom predpokladaným spôsobom nadobúdať majetok (čl. 20 ods. 1 Ústavy SR), ako aj jeho právo podnikat' (čl. 35 ods. 1 Ústavy SR) a zákonom predpokladaným spôsobom sa zúčastňovať na podnikaní a slobodnom vstupe do

hospodárskej súťaže (čl. 55 ods. 1 a 2 Ústavy SR) považoval za nežiadúce a s Ústavou SR a zákonom nehospodárne obmedzenie výkonu týchto jeho základných práv. Namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval aj za nedostatočne odôvodnené, keď sa nedostatočne vysporiadal s jeho argumentáciou a so skutočnosťami uvádzanými na podporu jeho tvrdení. Namietal rozhodnutie vo veci samej na pojednávaní dňa 2.4.2012 v jeho neprítomnosti, keď nemohol predniesť záverečné hodnotenie a celkové posúdenie veci a že nemal možnosť sa relevantne vyjadriť ku skutočnostiam prezentovaným odporcami na tomto pojednávaní. Mal za to, že konanie vo veci malo byť prerušené podľa § 14 ods. 1 písm. d/ ZKV s poukazom na novelu zákona č. 238/2000 Z.z. Uviedol, že postupom odporcu 2/ bol vylúčený ako záujemca o získanie aspoň podkladov pre spracovanie privatizačného projektu, čo možno vnímať diskriminačne. K takémuto vylúčeniu podľa neho došlo v rozpore so zákonom č. 92/1991 Zb., ktorý neurčuje žiadne okruhy vlastníť záujemcom, ktorí sa môžu zúčastniť privatizačného procesu.

DRUKOS, a.s., úpadca navrhovateľa namietal postup súdu prvého stupňa, že nevykonal dôkazy na zistenie skutočného skutkového stavu veci a za účastníka konania namiesto neho považoval správkyniu konkurznej podstaty JUDr. Todekovú, a to aj napriek tomu, že NS SR konkurzné konanie proti navrhovateľovi v celom rozsahu zrušil. Uviedol, že správkynia konkurznej podstaty JUDr. Todeková opakovane vo svojich podaniach súdu prvého stupňa uviedla, že sa predmet tohto konania netýka majetku patriaceho do skutkovej podstaty konkurzu. Vytýkal súdu prvého stupňa, že mu nebol oznámený termín pojednávania na 2.4.2012, čím mu bolo znemožnené uplatniť pre neho a jeho členov akcionárov ako fyzické osoby ich práva spojené s vlastníctvom akcií v spoločnosti. Pri nedôvodnom zamietnutí jeho účasti na verejnej súťaži mu vznikli veľké majetkové škody, napriek tomu nebolo vykonané dokazovanie, bolo mu zabránené v účasti v konaní. Žiadal preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom vyjadrení k uvedeným odvolaniam navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť pridržiavajúc sa svojej argumentácie a stanovisk v konaní. K námietke týkajúcej sa nerešpektovania zákonnej úpravy zákona č. 328/1991 Zb. uviedol, že zamietnutie návrhu na prerušenie konania bolo potvrdené aj uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.5.2008 č.k. 12Co 94/2008.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 23. apríla 2014 č.k. 4Co 350/2012-213 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.7.2014 č.k. 4Co 350/2012-221 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a odporcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Navrhovateľ odôvodňoval svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa ustanoveniami § 205 ods. 2, § 221 ods. 1 písm. b/ a f/ O.s.p. z dôvodu odňatia mu možnosti konať pred súdom a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd konštatoval, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Medzi najzávažnejšie prípady odňatia možnosti konať pred súdom možno zaradiť situácie, keď súd rozhodoval bez nariadenia pojednávania a neboli na to splnené podmienky, ak účastníka na pojednávanie riadne nepredvolal, nebola dodržaná zákonom stanovená lehota na prípravu na pojednávanie, nemožnosť vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, nedostatočne odôvodnené rozhodnutie a pod.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestrannne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého ochrany sa fyzická osoba alebo právnická osoba domáha, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o

základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodne záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy. Súdny sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústava neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní.

Námietky navrhovateľa, že súd prvého stupňa považoval za účastníka konania namiesto neho správkyňu konkurznej podstaty JUDr. Todekovú, aj napriek tomu, že konkurzné konanie proti nemu bolo zrušené a JUDr. Todeková opakovane vo svojich podaniach súdu prvého stupňa uviedla, že predmet tohto súdneho konania netýka majetku patriaceho do skutkovej podstaty v konkurze, nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

Obchodná spoločnosť nadobúda spôsobilosť byť účastníkom konania svojim vznikom, t.j. momentom zápisu tejto obchodnej spoločnosti do obchodného registra (§ 19 O.s.p.). Spôsobilosť byť účastníkom konania zaniká zánikom spôsobilosti mať práva a povinnosti, v prípade obchodných spoločností spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra (§ 68 ods. 1 Obchod. zák.). Vyhlásením konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti tejto nezaniká spôsobilosť mať práva a povinnosti ale zaniká jej procesná spôsobilosť, t.j. zaniká jej schopnosť samostatne konať v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Táto procesná spôsobilosť prechádza zo zákona na zákonného zástupcu, na správcu konkurznej podstaty ustanoveného súdom na základe zákona o konkurze.

Z obsahu spisu z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica vyplýva, že Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 5.12.2002 č.k. 27K 203/2002 bol vyhlásený konkurz na majetok DRUKOS, a.s. prof. Sáru 5, Banská Bystrica, IČO: 36 039 187 a za správcu konkurznej podstaty bola určená JUDr. Marta Todeková, komerčná právnička, Nemocničná č.1, Dolný Kubín. Uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 3Obo 27/03 zo dňa 20.2.2003 bol konkurz zrušený a uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.3.2003. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8.1.2004 č.k. 27K 203/2002 bol na majetok spoločnosti vyhlásený konkurz, pričom za správkyňu konkurznej podstaty bola ustanovená JUDr. Marta Todeková, Nemocničná 1, Dolný Kubín.

Preto mal odvolací súd za to, že súd prvého stupňa správne konal so správkyňou konkurznej podstaty navrhovateľa ako úpadcu, pretože na ňu vyhlásením konkurzu prešla z navrhovateľa procesná spôsobilosť zo zákona. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na prerušenie konania ako právneho následku vyhlásenia konkurzu v zmysle § 14 ods. 1 písm. d/ zák. č. 328/1991 Zb., odvolací súd poznamenáva, že v danom prípade nejde o konanie, ktoré by malo byť v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok navrhovateľa zo zákona prerušené, pretože navrhovateľ si svojím návrhom uplatňuje pohľadávku z titulu náhrady škody, o ktorej ešte nebolo v súdnom konaní rozhodnuté, nebola ešte navrhovateľovi priznaná, preto nepatrí do majetkovej podstaty. Navyše o návrhu navrhovateľa na prerušenie konania už bolo rozhodnuté a tento jeho návrh bol zamietnutý uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 4.1.2006 č.k. 10C 18/02-61, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.5.2008 č.k. 12Co 94/2008-72.

Pokiaľ správkyňa konkurznej podstaty navrhovateľa namietala odňatie možnosti konať pred súdom prvého stupňa z dôvodu, že vo veci bolo rozhodnuté bez jej účasti na pojednávaní dňa 2.4.2012, pričom od 12.3.2012 je práceneschopná, o čom spolu s odvolaním doložila aj potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, v dôsledku čoho sa na tomto pojednávaní nemohla relevantne vyjadriť ku všetkým skutočnostiam prezentovaným odporcami a nemohla predniesť záverečné hodnotenie a celkové posúdenie veci, túto námietku odvolací súd tiež nepovažoval za dôvodnú. Poukázal na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu, a to a/ riadne predvolanie a b/ absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu (o takú absenciu ide vtedy, keď účastník konania

bud' vôbec nepožiada o odročenie pojednávania, alebo keď o odročenie pojednávania síce požiada, avšak nepreukáže existenciu dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania). V zmysle ustálenej judikatúry súdov je choroba účastníka (právneho zástupcu účastníka) preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou považovaná za dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Ak účastník konania v takomto prípade požiadala včas o odročenie pojednávania, treba prejednanie veci v jeho neprítomnosti kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom (viď R 31/1995).

Doručovanie v priebehu civilného procesu možno z hľadiska jeho účinkov označiť za jeden z najdôležitejších procesných inštitútov. Okamih doručenia písomnosti je totiž rozhodujúcou skutočnosťou pre vznik predovšetkým pre vznik procesných práv a povinností, ktorých realizácia, resp. plnenie ovplyvňuje nielen plynulý priebeh konania, ale má podstatný význam aj pre jeho úspešné zavŕšenie. Niekedy býva doručenie písomností rozhodujúcou skutočnosťou aj pre vznik hmotnoprávneho práva alebo povinnosti. O význame inštitútu doručenia svedčí aj postup Európskej únie, ktorá prijala nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007z 13.11.2007 s tým, že proces doručovania bol ponechaný na jednotlivé vnútroštátne úpravy, a to tak, že sa doručenie uskutočňuje podľa právneho poriadku toho členského štátu, v ktorom sa má povinnosť doručiť (čl. 7 ods.1 nariadenia).

Správca je fyzická osoba alebo právnická osoba zapísaná do zoznamu správcov. Správcom konkurznej podstaty podľa zákona č. 8/2005 Z.z., účinnom od 1. 7. 2005, môže byť fyzická osoba, ktorá je odborne spôsobilá. Správca v konkurznom konaní ustanovuje súd uznesením na základe náhodného výberu. Za správca môže ustanoviť len osobu zapísanú do zoznamu správcov.

Podľa § 48 ods. 2 O.s.p. ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

Podľa § 48 ods. 3 O.s.p. ak nie je možné doručiť písomnosť fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom, na adresu jej miesta podnikania uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, o tom nedozvie.

Súd prvého stupňa doručoval predvolanie na pojednávanie na deň 2.4.2012 správkyni konkurznej podstaty na adresu jej sídla uvedenú vo výpise z Obchodného registra Nemocničná 1, Dolný Kubín, na ktorú jej doručoval aj ostatné zásielky vrátane rozsudku a tieto na uvedenej adrese a tieto aj boli prevzaté splnomocnencom. Preto keď iná adresa súdu prvého stupňa nebola známa v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami § 48 ods. 2, resp. ods. 3 O.s.p. mohlo byť doručenie predvolania na deň 2.4.2012 považované po neúspešnom doručovaní a vrátení zásielky súdu prvého stupňa za doručené po 3 dňoch od ich vrátenia súdu, aj keď sa správkynia konkurznej podstaty navrhovateľa o tom nedozvedela. Zásielku obsahujúca predvolanie na pojednávanie na deň 2.4.2012 pre správkyniu konkurznej podstaty navrhovateľa sa vrátila nedoručená okresnému súdu dňa 23.2.2012 tento správne považoval za doručenú správkyni konkurznej podstaty po 3 dňoch od jej vrátenia súdu, t.j. dňa 27.2.2012 (pondelok) ustanovenie § 48 ods. 2 a 3 O.s.p. predstavuje špecifický spôsob náhradného doručenia písomnosti, kedy sa nevyžaduje ani pokus o opakované doručovanie, resp. upovedomenie o tom a ani upovedomenie o uložení zásielky na pošte. Nakoľko správkynia konkurznej podstaty nedoručila súdu prvého stupňa ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní so žiadosťou o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu so doložením dokladu o svojej práceneschopnosti (ktorý doložila len spolu s odvolaním a navyše bez vyjadrenia lekára, že jej zdravotný stav neumožňoval jej účasť na pojednávaní) boli splnené podmienky pre prejednanie veci súdom prvého stupňa v jej neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd tak nezistil procesné pochybenia súdu prvého stupňa, ktorými by bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom a ktoré by zakladali dôvod pre zrušenie jeho rozhodnutia z procesných dôvodov.

Odvolací súd mal tiež za to, že súd prvého stupňa vykonal tiež vo veci dostatočné dokazovanie, výsledky ktorého aj náležite podľa § 132 O.s.p. zhodnotil vec aj správne právne posúdil a vyvodil z riadne zisteného skutkového stavu správny právny záver, dôvody svojho rozhodnutia a úvahy, ktorými sa

spravoval, teda svoje rozhodnutie aj náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil. S dôvodmi jeho rozhodnutia sa aj odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a na tieto aj v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Len na zdôraznenie správnosti jeho rozhodnutia možno uviesť, že navrhovateľ svoj nárok vyvodzoval z porušenia právnych povinností Ministerstvom financií SR, resp. vládou SR, vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 92/1991 Zb., zákona č. 188/1994 Zb., Ústavy SR neposkytnutím mu informačného memoranda v súvislosti s jeho záujmom o kúpu majetkovej účasti štátu Slovenskej sporiteľni na základe uverejnenej výzvy zo dňa 28.7.2000, keď Ministerstvo financií SR na jeho žiadosť o sprístupnenie informácií zo dňa 21.11.2001 rozhodnutím zo dňa 30.11.2001 nevyhovelo jeho žiadosti, čím mu bolo znemožnené spracovať ponuku predávajúceho majoritného podielu akcií v Slovenskej sporiteľni, a.s. a byť tým aj prípadne úspešný v súťaži o ich kúpu. Uviedol, že pokiaľ sa tento postup Ministerstva financií SR a, resp. vlády SR nedá charakterizovať ako nesprávny úradný postup, najmä s odkazom na ust. § 18 zákona č. 58/1969 Zb., porušili svoje právne povinnosti i jeho základné práva ako podnikateľa s odkazom na ust. § 415 a § 420 ods. 1 Obč. zák. Uplatňoval si škodu vzniknutú mu porušením povinností odporcov 1/ a 2/ špecifikovaných v znaleckom posudku X.. N., pozostávajúcu z márne vynaložených nákladov na reklamu vo výške 54 057 762 Sk, zo mzdových nákladov vo výške 1 670 680 Sk, ostatné náklady špecifikované v prílohe č. 3 k znaleckému posudku vo výške 9 139 147 Sk, v dôsledku poklesu poskytovaných úverov období 1999 až 2001 a priemerného ročného úroku z pôžičky poskytnutej vyčíslenou sumou 1 577 108 000 Sk, pri prepočte na 5 rokov a účelom dosiahnutia rovnakej základne z hľadiska výpočtu hodnoty spoločnosti v sume 2 628 3132 000 Sk, z dôvodu zníženia goodwillu v porovnaní s obdobím k 30.9.1999 po oboznámení, že nebol úspešný pri privatizácii Slovenskej sporiteľne, pri prepočte z hľadiska rastu objemu majetku v porovnaní k 30.9.1999 a k 31.10.2001 o 1 488 083 000 Sk, zo zníženia hodnoty know-how a ochrannej známky s prepočítaním na finančné ocenenie vo výške 358 058 000 Sk a vychádzajúc zo stanovenej hodnoty spoločnosti Slovenskej sporiteľne, a.s. pred privatizáciou a vyprodukovaným ziskom za obdobie január až september 2001 ním uplatnený ušlý zisk 2 900 000 000 Sk, teda škodu v celkovej výške 7 992 575 000 Sk.

Pri vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu ide o zodpovednosť fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré spôsobili škodu iným osobám. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou a v niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie, ktoré predpoklady v danej veci boli naplnené. Každý, t.j. tak fyzická osoba, ako aj právnická osoba, zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Predpokladom tejto zodpovednosti za škodu podľa tohto ustanovenia je porušenie určitej povinnosti, a to nielen povinnosti vyplývajúcej z určitého záväzkovo-právneho vzťahu, ale aj povinnosť uloženú priamo zákonom, a porušením tejto povinnosti spôsobil škodu a medzi týmito porušením povinnosti a vzniknutou škodou je príčinná súvislosť.

Navrhovateľ v prvostupňovom konaní, ako aj v odvolaní uviedol, že na základe žaloby navrhovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva financií SR zo dňa 30.11.2001 č. 1148/2001-115-inf., ktorým nebolo vyhovené jeho žiadosti zo dňa 19.11.2001 o sprístupnenie informácií -predloženiu listín obsahom ktorých bol predaj majetkovej účasti štátu SLSP a na zrušenie rozhodnutia K. F. I. č. 1148/2001-115 -inf. zo dňa 3.1.2002 v znení opravy zo dňa 8.1.2002 boli tieto predmetné rozhodnutia Najvyšším súdom SR zrušené rozsudkom č.k. 6SŽ 19/2002-45 zo dňa 31.7.2002 a že odporca 2/ po zrušení predmetných rozhodnutí vydal opäť rozhodnutie č. 1019/2002-115-inf. dňa 26.9.2002, ktorým žiadosti navrhovateľa opätovne nevyhovelo a predmetné rozhodnutie bolo zrušené ministrom s opätovné rozhodnutie odporcu 2/ č. 1019/2002-115-inf. zo dňa 21.11.2002, ktorým žiadosti navrhovateľa nebolo vyhovené, nadobudlo právoplatnosť, nakoľko nebolo napadnuté žalobou v správnom konaní. Poukázal na konštatovanie Najvyššieho súdu v uvedenom jeho rozhodnutí, že postup štátnych orgánov pri privatizácii Slovenskej sporiteľne bol v rozpore so zákonom, čím došlo k porušeniu § 250j ods. 2 O.s.p. Použitím logického výkladového pravidla a contrario vo vzťahu k ustanoveniu § 250j ods. 1 O.s.p. možno vyvodiť, že zrušenie rozhodnutia správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 O.s.p., bez ohľadu na to, z ktorého v ňom uvedených dôvodov k tomu došlo, znamená jeho zrušenie pre nezákonnosť. Navrhovateľ tiež uviedol, že pokiaľ sa ním uvedený postup Ministerstva financií SR a, resp. vlády SR nedá charakterizovať ako nesprávny úradný postup, najmä s odkazom na ust. § 18 zákona č. 58/1969 Zb., porušili svoje právne povinnosti i jeho základné práva ako podnikateľa s odkazom na ust. § 415 a § 420 ods. 1 Obč. zák.

Z ustanovenia § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2004, a ktorým bol zrušený zákon č. 58/1969 Zb., vyplýva, že zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi. Keďže k navrhovateľom tvrdenej škode malo dôjsť nesprávnym úradným postupom pred 1. júlom 2004, bolo potrebné vec posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb.

Zákon č. 58/1969 Zb. je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, preto pokiaľ tento špeciálny zákon neobsahuje vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom (viď § 20 zákona č. 58/1969 Zb.). Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, a to: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu. Zákon č. 58/1969 Zb. v ustanovení § 18 bližšie nevysvetľuje, čo treba rozumieť pod nesprávnym úradným postupom. Bezpochyby ale nesprávnym úradným postupom môže byť akýkoľvek postup štátneho orgánu pri výkone jeho právomoci, pokiaľ pri ňom alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami. Nesprávnym úradným postupom je teda postup (tých, ktorí plnia úlohy štátneho orgánu - viď § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.), ktorým štátny orgán porušil určitú konkrétnu povinnosť vyplývajúcu mu z právnej normy a postupoval nie tak, ako mu to prikazoval alebo umožňoval ten-ktorý všeobecne záväzný právny predpis, ale v rozpore s pravidlom vyplývajúcim z tohto právneho predpisu. Zákon č. 58/1969 Zb. bližšie nedefinuje pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrady. Preto treba aj v tomto smere aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (§ 442 Občianskeho zákonníka) a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá a/ nastala v majetkovej sfére poškodeného, b/ je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a c/ je napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Napokon, zákon č. 58/1969 Zb. nevysvetľuje ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. O vzťah príčinnej súvislosti (vzťah príčiny a následku) medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu. To znamená, že príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom je daná len vtedy, ak by škoda inak (nebyť nesprávneho úradného postupu) nevznikla. Ak by príčinou vzniku majetkovej ujmy bola iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane.

Súd prvého stupňa dospel k správneému záveru, že nárok navrhovateľa na náhradu škody nie je možné uplatniť podľa ust. § 415 Obč. zák., keď porušenie prevenčnej povinnosti nie je predpokladom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb. v znení neskorších predpisov a všeobecnú zodpovednosť podľa ust. § 420 Obč. zák. je vylúčená vo vzťahu k štátu (odporcovi 1/) práve pre osobitnú úpravu zákonom č. 58/1969 Zb., ktorý bol platný a účinný v rozhodnom období, nie je možné posudzovať zodpovednosť štátu (odporcu 1/) podľa ust. § 420 Obč. zák., nakoľko na prejednávanú vec sa vzťahuje zákon č. 58/1969 Zb, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom *lex specialis*. Konanie odporcu 1/ správne nevyhodnotil ani ako nesprávny úradný postup, nakoľko navrhovateľ by nemohol byť vyhodnotený ako úspešný uchádzač v privatizácii bánk z dôvodu, že vláda SR na základe listinných dôkazov rozhodla o privatizácii bánk s majetkovou účasťou štátu tak, že prvoradou podmienkou bolo, že uchádzačom o privatizáciu bánk s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR mal byť zahraničný strategický investor so skúsenosťami v bankovom sektore a navrhovateľ a občianske združenie Vaša vlna privatizácie nie sú zahraničnými strategickými investormi, nevykonávali činnosť v bankovom sektore, teda nespĺnili podmienku účasti na privatizácii bánk s majetkovou účasťou Fondu národného majetku SR. Taktiež odporca 2/ konal v súlade s ustanoveniami zákona č. 92/1991 Zb., nakoľko v konaní navrhovateľ nepreukázal, že v súvislosti s privatizáciou Slovenskej sporiteľne, a.s. by ako správny orgán porušil svoju povinnosť, porušením ktorej by navrhovateľovi vznikol nárok na náhradu uplatnenej škody a takto označený navrhovateľom nie je pasívne legitimovaným subjektom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., v zmysle ktorého by bol pasívne legitimovaný len odporca 1/ za splnenia všetkých podmienok pre priznanie na náhradu škody, čo však v konaní navrhovateľ nepreukázal. Navrhovateľ tiež nepreukázal vznik škody, t.j. škodu, ktorá by mu bola vznikla ani prípadný ušlý zisk a príčinnú súvislosť medzi údajne vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom, keď aj sám uviedol, že mohol byť aj prípadne úspešný v súťaži o kúpu majoritného podielu akcií v Slovenskej sporiteľni, a.s.

Na dovolanie spoločnosti DRUKOS, a.s. proti tomuto rozsudku Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 8.12.2014 č.k. 5Cdo 441/2014-236 dovolanie spoločnosti DRUKIS, a.s. so sídlom v Banskej Bystrici, prof. Sáru 5, IČO: 36 039 187 odmietol a navrhovateľke a odporcovi 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd SR konštatoval, že v zmysle znenia ustanovenia § 240 ods. 1 O.s.p. za účastníka dovolacieho konania v prejednávanej veci môže byť považovaná iba správkyňa konkurznej podstaty, ktorá bola ako účastníčka pred súdom prvého stupňa a odvolacím súdom. Iba ona bola subjektívne a objektívne oprávnená k podaniu mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania. Pokiaľ dovolateľ v tomto smere namietal, že súdy nesprávne posúdili otázku charakteru vymáhanej pohľadávky, ktorá podľa názoru dovolateľa nebola predmetom konkurznej podstaty a z tohto dôvodu oprávnenie vystupovať v konaní za navrhovateľa neprešlo na správkyňu konkurznej podstaty, uviedol, že ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia aktívnej vecnej legitímácie správkyne konkurznej podstaty v spore, ktorá však môže byť preskúmaná len v procesne prípustnom dovolaní.

Mal za zrejmé, že dovolateľ nerozlišuje medzi vecnou legitímáciou a spôsobilosťou byť účastníkom konania. Vyslovil, že vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva, má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva a povinnosti. Či ej účastník konania tiež vecne legitimovaný m(aktívne či pasívne), ukáže sa až v konečnom rozhodnutí o veci. Nedostatok vecnej legitímácie však zmätočnosť konania podľa § 237 písm. b/ O.s.p. nespôsobuje a nezakladá ani oprávnenie DRUKOSU, a.s. podať dovolanie v konaní, v ktorom nebol účastníkom. Uviedol tiež, že na rozdiel od toho spôsobilosť byť účastníkom konania (civilnoprocenú subjektivitu) má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 O.s.p.) a odpoveď na otázku, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti pokiaľ ide o fyzickú osobu, dáva Občiansky zákonník v ustanovení § 7. Z tohto pohľadu podľa neho navrhovateľ, t.j. správkyňa konkurznej podstaty ako fyzická osoba má právnu subjektivitu, ktorej bola pozbavená alebo obmedzená žiadnym súdnym rozhodnutím, preto je potrebné vychádzať zo stavu, že má aj spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania (§ 19 O.s.p.). Preto nemal za dôvodnú ani námietku dovolateľa, o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie podané spoločnosťou DRUKOS, a.s. bol podaná osobou, ktorá na jeho podanie nebola oprávnená a jej dovolanie odmietol. Poznamenal však, že spoločnosťou DRUKOS, a.s. bolo podané aj odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa a že z obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 23.4.2014 č.k. 4Co 350/2012-221 nebolo prejednané a nebolo o ňom rozhodnuté.

Krajský súd v Bratislave prejednal odvolanie spoločnosti DRUKOS, a.s. so sídlom v Banskej Bystrici, prof. Sáru 5, IČO: 36 039 187 podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. z hľadiska ust. § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie spoločnosti DRUKOS, a.s. je podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

V predmetnej veci bola účastníkom konania na strane navrhovateľa JUDr. Marta Todeková, so sídlom Nemocničná 1, Dolný Kubín, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu DRUKOS, a.s., v konkurze, ul. prof. Sáru 5, Banská Bystrica, IČO: 36 039 187, nakoľko na majetok spoločnosti DRUKOS, a.s. bol vyhlásený konkurz a stratila tak procesnú spôsobilosť byť účastníkom konania.

Odvolací súd už vo svojom rozsudku zo dňa 23. apríla 2014 č.k. 4Co 350/2012-213 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.7.2014 č.k. 4Co 350/2012-221, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa konštatoval, že obchodná spoločnosť nadobúda spôsobilosť byť účastníkom konania svojim vznikom, t.j. momentom zápisu tejto obchodnej spoločnosti do obchodného registra (§ 19 O.s.p.). Spôsobnosť byť účastníkom konania zaniká zánikom spôsobilosti mať práva a povinnosti, v prípade obchodných spoločností spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra (§ 68 ods. 1 Obchod. zák.). Vyhlásením konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti tejto nezaniká spôsobilosť mať práva a povinnosti ale zaniká jej procesná spôsobilosť, t.j. zaniká jej schopnosť samostatne konať v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Táto procesná spôsobilosť prechádza zo zákona na zákonného zástupcu, na správcu konkurznej podstaty ustanoveného súdom na základe zákona o konkurze.

Z obsahu spisu z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica vyplýva, že Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 5.12.2002 č.k. 27K 203/2002 bol vyhlásený konkurz na majetok DRUKOS, a.s. prof. Sáru 5, Banská Bystrica, IČO: 36 039 187 a za správcu konkurznej podstaty bola určená JUDr. Marta Todeková, komerčná právnička, Nemocničná č.1, Dolný Kubín. Uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 3Obo 27/03 zo dňa 20.2.2003 bol konkurz zrušený a uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.3.2003. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 8.1.2004 č.k. 27K 203/2002 bol na majetok spoločnosti vyhlásený konkurz, pričom za správkyňu konkurznej podstaty bola ustanovená JUDr. Marta Todeková, Nemocničná 1, Dolný Kubín.

Z týchto dôvodov bolo prejednané odvolacím súdom odvolanie podané JUDr. Martou Todekovou, správkyňou konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti DRUKOS, a.s. a odvolanie spoločnosti DRUKOS, a.s. odvolací súd ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, ktorá nebola ani účastníkom konania, podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c/, keď výsledok tohto konania bol analogický ako pri zastavení konania, a žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.